

جبهه مشترک منطقه‌ای علیه تلاویو تشکیل می شود

هشدار به تروئیکا، تفاهم با پاریس

مقامات ایران در حال بررسی اقدامات بعدی پس از توافق با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی هستند و همزمان از کشورهای منطقه می‌خواهند فراتر از صدور بیانیه در واکنش به حمله اسرائیل به قطر عمل کنند. عباس عراقچی، وزیر امور خارجه ایران، شنبه شب در نشست اضطراری کمیسیون امنیت ملی مجلس شرکت کرد؛ جایی که نمایندگان تندرو به دنبال پاسخ این ماجرا بودند که آیا آژانس انرژی اتمی اجازه دسترسی به سایت‌های هسته‌ای بمباران شده توسط آمریکا و اسرائیل در ماه ژوئن را خواهد داشت یا خیر. او به مجلسی که در اختیار طیف تندرو است اطمینان داده که هیچ دسترسی‌ای بدون مجوز صریح مقامات عالی‌رتبه داده نخواهد شد. الجزیره نوشت؛ عراقچی روز سه‌شنبه در قاهره، مصر، با آژانس توافقی امضا کرد تا همکاری‌هایی را که پس از متهم شدن آژانس و رافائل گروسی، مدیرکل آن، به هموار کردن مسیر حملات به حالت تعلیق درآمده بود، از سر گرفته شود. گروسی روز چهارشنبه به شورای حکام آژانس گفت توافق فنی شامل «تمام تأسیسات و مراکز در ایران» می‌شود و «گزارش‌دهی درباره همه مراکز مورد حمله، از جمله مواد هسته‌ای موجود در آنها» را در بر می‌گیرد. اما عراقچی در گفت‌وگو با صداوسیما گفت بازرسان آژانس هیچ دسترسی‌ای فراتر از نیروگاه بوشهر نخواهند داشت. او افزود که هرگونه مجوز باید موردی و با تصویب شورای عالی امنیت ملی کشور صادر شود؛ شورایی که شامل رئیس‌جمهور، رؤسای مجلس و قوه قضائیه، چند وزیر، فرماندهان نظامی و منصوبان رهبر جمهوری اسلامی است. عراقچی همچنین تأیید کرد که اورانیوم غنی‌شده با غلظت بالا «زیرآر تأسیسات بمباران شده» قرار دارد و گفت سازمان انرژی اتمی ایران در حال بررسی و ارزیابی است که آیا این سایت‌ها قابل دسترسی یا آلوده هستند یا نه. هم چنین، وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی شامگاه روز شنبه با انتشار پیامی به زبان انگلیسی در صفحه شخصی‌اش در شبکه اجتماعی اکس نوشت: «مسأله تنها این نیست که سه کشور اروپایی هیچ حق قانونی، سیاسی یا اخلاقی برای فعال‌کردن سازوکار اسنپ‌بک ندارند، حتی اگر این حق را هم داشتند حکایت «استفاده تکنی از دستت رفته» اینجا کارایی ندارد». عراقچی ادامه داد: «تعبیر دقیق‌تر برای دوراهی سخت پیش روی سه کشور اروپایی آن است که استفاده کنی از دستت رفته» و «شاید بهتر باشد بگوییم استفاده کنی همه چیز از دستت رفته». او مشخص نکرد که تروئیکای اروپایی شامل آلمان، فرانسه و بریتانیا بر سر کدام دوراهی سخت قرار گرفته‌اند. این در حالی است که در صورت فعال شدن مکانیسم ماشه علیه جمهوری اسلامی، تمام تحریم‌های لغو شده سازمان ملل علیه ایران، بار دیگر فعال خواهند شد.

◀ **اسنپ‌بک و تهدیدهای ایران**

امیرحیات مقدم، عضو تندروی کمیسیون امنیت ملی مجلس، به نقل از عراقچی مدعی شد که ایران در صورت بازگشت تحریم‌های سازمان ملل از پیمان منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای (NPT) خارج خواهد شد. این خبر را وب سایت وابسته به دولت، تانیاک، پیش از نشست شنبه منتشر کرد. وزارت خارجه و عراقچی تأیید کرده‌اند که قانونی در حال تدوین است که هدف آن خروج از پیمان جهانی عدم اشاعه سلاح‌های است، اما نهایی شدن چنین اقدامی تنها در صورتی محتمل خواهد بود که سازوکار «اسنپ‌بک» در توافق هسته‌ای ۲۰۱۵ ایران با قدرت‌های جهانی توسط کشورهای اروپایی مورد استفاده قرار گیرد. فرانسه، آلمان و بریتانیا در اواخر اوت سازوکار اسنپ‌بک را فعال کردند؛ اقدامی که با انتقاد شدید چین و روسیه، دیگر امضاکنندگان توافق هسته‌ای که آمریکا در سال ۲۰۱۸ به‌طور یکجانبه از آن خارج شد، مواجه شد. کشورهای اروپایی موسوم به تروئیکا به ایران یک ماه فرصت داده‌اند تا به توافقی جدید درباره برنامه هسته‌ای خود برسد، در غیر این صورت با تحریم‌های بین‌المللی روبه‌رو خواهد شد. ایران می‌گوید اگر این سه کشور تهدید خود را عملی کنند، مشروعتشان را از دست خواهند داد و این اقدام «به ایالات متحده قدرت خواهد بخشید و اروپا را در تعاملات دیپلماتیک آینده به حاشیه خواهد برد». با وجود افزایش تنش‌ها، عباس عراقچی روز پنجشنبه اعلام کرد که ایران و فرانسه در آستانه توافق بر سر تبادل زندانیان هستند و ابزار امیدواری کرد که این تبادل «در روزهای آینده» انجام شود. وزیر خارجه ایران جزئیاتی درباره زندانیان فرانسوی در ایران ارائه نکرد، اما گفت این تبادل شامل مهدیه اسفندیاری، مترجم ایرانی ساکن شهر لیون فرانسه از سال ۲۰۱۸ خواهد بود. او در فوریه بازداشت شد و مقامات فرانسوی او را به تحریک و تمجید از «تروریسم» و «سختان نفرت‌پراکن» علیه یهودیان در پست‌های تلگرام متهم کرده‌اند. تهران او را «هرگزان» می‌نامد؛ واژه‌ای که فرانسه و دیگر کشورهای اروپایی سال‌هاست علیه ایران به‌کار می‌برند و تهران را متهم می‌کنند که شهروندان خارجی یا دوتابعیتی را با اتهام جاسوسی بازداشت می‌کند.

◀ **جنون اسرائیل**

در حالی که ایران با فشارهای فزاینده آمریکا و متحدانش مواجه است، مقام‌های ایرانی تلاش کرده‌اند روابط خود را با چین و روسیه تقویت کنند و با بازیگران منطقه‌ای، به‌ویژه همسایگان عرب، بر سر حملات اسرائیل به نقطه مشترک برسند. پس از حمله اسرائیل به قطر در این هفته که با هدف ترور رهبران ارشد حماس انجام شد اما ناکام ماند، ایران به جمع محکومیت‌های منطقه‌ای و بین‌المللی پیوست. علی لاریجانی، که ماه گذشته به عنوان دبیر شورای عالی امنیت ملی منصوب شد، روز شنبه با فراتر گذاشتن به‌نفع موجودیت صهیونیستی است!؛ قطر روز شنبه اعلام کرد که دوشنبه آینده میزبان اجلاس اضطراری عربی-اسلامی در دوحه خواهد بود.

غلامعلی دهقان در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

توافق با آژانس مکانیسم ماشه را

متوقف می‌کند

اسرائیل دچار سودازدگی شده است

توافق با آژانس یک نقطه مثبت در دیپلماسی ایران بود

همچون اسنپ بک علیه ایران صورت نگیرد. به همین دلیل نیز این پرسش مطرح شده که آیا ایران به دنبال فعال نشدن مکانیسم ماشه است و اراده‌ای جدی برای این کار دارد؟ در چنین شرایطی است که حمله اسرائیل به جلسه سران حماس در قطر نیز با واکنش‌های زیادی همراه شده و سطح نگرانی و تنش را در منطقه خاورمیانه افزایش داده است. تنش‌ی که ممکن است ایران را نیز درگیر کند. «آرمان ملی» برای تحلیل و بررسی شرایط موجود و روند متوقف شدن مکانیسم ماشه با غلامعلی دهقان استاد دانشگاه و تحلیلگر مسائل سیاسی گفت‌وگو کرده که در ادامه می‌خوانید.

سودازدگی نه تنها کمتر نشده بلکه بیشتر هم شده است. اسرائیل با این عملکرد دوساله بیش از گذشته منفور مردم نه تنها در منطقه بلکه در قاره‌های دیگر و کشورهای مختلف شده است. نکته‌ای که اخیراً ترامپ هم به آن اشاره کرد. یکی از تبعات حمله اسرائیل به قطر همدلی کشورهای منطقه و حتی سران آنها با مواضع جمهوری اسلامی در قبال اسرائیل است و احساس می‌کنند انگار ایران بهتر و زودتر از آنها ماهیت اسرائیل را شناخته بوده است.

◀ **آیا اسرائیل به پشتوانه حمایت آمریکا به دنبال عملی شدن طرح بزرگ خاورمیانه است؟**

بنیان‌گذاران صهیونیسم در قرن گذشته بارها چنین آرزویی داشتند و الان هم اخیراً نتانیاهو اشاره‌ای به اسرائیل بزرگ داشت که بازتاب گسترده و مخالفت فراوان با خود داشت. مدتی پیش هم ترامپ گفت اسرائیل کوچک است. به نظر می‌رسد حاشه فتنه اکتبر ۲۰۲۳ فرصتی شده تا صهیونیست‌ها بهانه‌ای برای زدن مخالفان خود و همچنین گسترش اراضی داشته باشند. آنها نخست شخصیت‌های مخالف خود را ترور کردند و سپس از اوضاع آشفته سوریه پس از سقوط بنشار اسد استفاده کردند و به توسعه اراضی در منطقه جولان و جنوب غربی سوریه پرداختند و با تحریک دروزی‌های سوریه و حمایت از آنها باز هم در سوریه نفوذ کردند. همچنین با فشار به دولت لبنان در حال باج‌گیری از آنها هستند و خواهان تضعیف مقاومت لبنان در منطقه جنوب‌لبنان هستند. از سوی دیگر با کشاندن جنگ به ایران به دنبال تضعیف ما هم هستند. بنابراین وظیفه همگان است تا بیش از گذشته با وحدت ملی و انسجام همگانی از توطئه‌های دشمن صهیونی غافل نباشیم. مردم شریف و بزرگ ایران در دفاع ملی و میهنی خود نشان داد دست دشمن را خوانده و طرح‌های آنان را همدلی خنثی کرد.

◀ **نایابداری فضای منطقه توسط اسرائیل چه مخاطراتی برای کشورهای منطقه خواهد داشت و چه کشورهای بیشتر در معرض خطر هستند؟**

صهیونیست‌ها تهدیدب هفت اکتبر ۲۰۲۳ را تبدیل به فرصتی برای زدن مخالفان خود و همچنین گسترش اراضی و تضعیف کشورهای مخالف خود کرده‌اند، اما از سوی دیگر با کارکرد ناصواب و غیرمنطقی خود مخالفان جدید و فراوانی هم یافته‌اند. به قول معروف عدو شود سبب خیر اگر خدا خواهد. روزی امام موسی صدر رهبر شیعیان لبنان گفته بود شاید بشود با شیطان کار کرد ولی با صهیونیست‌ها مثل اسرائیلی‌ها نمی‌شود. اینان از شیطان هم بدتر هستند. واقعیت این است این جمله برای خیلی‌ها مفهوم نبود، اما کارکرد دوساله اسرائیل نشان داد امام موسی صدر درست می‌گفت. اوج قساوت اینان رامی‌توان در منطقه دید. برای همین چندی پیش حتی عده‌ای موضوع حمله به چهره‌های حماس در ترکیه را هم مطرح کردند. چه کسی فکر می‌کرد اسرائیل به قطر حمله کند؟ بنابراین در این مقطع سران سودانی اسرائیل هر آن احتمال دارد به مخالفین خود حمله کنند. مایالرتی‌ها به عنوان پرچمداران مخالفت با نظم و ستم صهیونیسم نقش بزرگی در شناخت ماهیت اینان در جهان داشتیم. برای همین است که اسرائیل مستقیم والبته بیشتر غیرمستقیم می‌تواند از راه‌های مختلف کشور ما را درگیر دو قطبی‌های کاذب و جنگ‌های حیدری و نعمتی کند تا از این تعارضات، آبی را گل الود و ماهی صید کند و به همین دلیل باید هوشیار باشیم.

حسن بهشتی پور:

تندروها به هرکسی که از برجام حمایت کند، حمله می‌کنند

شد؛ در حال حاضر روحانی دارای مسئولیتی نیست که بتواند تصمیم‌گیری کند و فقط پیشنهادات خود را مانند سایر سیاست‌یون مطرح می‌کند، منتها تندروهای که به روحانی حمله می‌کنند، منطق این را ندارند که مسئله را بپذیرند.

بهشتی پور بیان کرد؛ یکی از مشکلات میان اصلاح‌طلبان و اصولگرایان این است که اولاً با هر فرد موضوعی بیشتر جناحی برخورد می‌کنند نه با در نظر گرفتن منافع ملی وثانیا به جای اینکه حرف فرد نقد شود، شخصیت فردی که نظری را مطرح کرده نقد می‌شود.

جاری ۱۰ سال می‌شود. بهشتی پور تأکید کرد؛ منتقدین هرگز نمی‌گویند اگر برجام نبود، مشکلات فعلی ۱۰ سال پیش به وجود می‌آمد و کشور زودتر از اینها دچار مشکل می‌شد. منتقدین به این واقعیت بی‌توجه هستند که برجام یک سند عدم اشاعه بود که از یک طرف به ایران ضمانت داد که دنبال تولید سلاح هسته‌ای نیست و از طرف دیگر طرف‌های مقابل تأکید کردند در آینده با ایران در همه زمینه‌ها همکاری‌های اقتصادی خواهند داشت و این موضوع در همان صدر برجام آمده است. وی یادآور

جانبه‌های امنیتی، سیاسی، حقوقی و اقتصادی را باهم داشته و مهمترین محوران هم مسائل هسته‌ای ایران و حق غنی‌سازی اورانیوم بوده که حداقل در ۱۰ سال اخیر بعد از برجام ادامه پیدا کرده است. وی افزود: قطعنامه‌های شورای امنیت مرتب از ایران می‌خواست که غنی‌سازی را متوقف کند دست‌آورد برجام این بود که قطعنامه ۲۲ و ۳۱ نه تنها خواست که غنی‌سازی متوقف شود بلکه عملاً آن را به رسمیت شناخت و حداقل تا ۱۰ سال در عمل هم به آن ادامه داد و مهرماه سال

حضور وزیر خارجه ایران در مصر و دیدار باگروسی مدیرکل آژانس نشان می‌دهد در سطح شحام و دولت چهاردهم عزم و اراده‌ای وجود دارد که سطح تنش در منطقه و سطح نزاع در قضیه هسته‌ای مدیریت شود

رفت و همه چیز تحت تأثیر این موضوع قرار گرفت از جمله قضیه هسته‌ای ایران و ادامه همکاری با آژانس. قرآن و شواهد نشان می‌دهد تمدید قطعنامه ۲۲۳۱ به نفع همه طرف‌های اروپایی و ایران است. اروپا می‌تواند امیدوار باشد برنامه اتمی همچنان کنترل می‌شود چرا که تحت نظارت آژانس است و ایران هم تحت تأثیر نوسانات بازار سرمایه قرار نخواهد گرفت و با ادامه ارامش می‌تواند به موضوعات دیگر هم برسد. با این وجود که اصل دیپلماسی است اگر آمریکا و اروپایی‌ها بخواهند دوباره اسنپ بک یعنی بازگرداندن تحریم‌های سازمان ملل را جاری کنند نباید فراموش کنند پیش از این آمریکا تحریم‌های سنگین زیادی را اعمال کرده است که سطح آنها به مراتب بیشتر و دامنه آنها گسترده‌تر از تحریم‌های سازمان ملل بوده است. پس چه بهتر که این کشورها طوری عمل کنند که سطح تنش بالا نرود. زمانی که آمریکا از برجام خارج شد ایران هم متقابلاً نشان داد عمل طرف مقابل عکس‌العمل دارد.

◀ **در چنین شرایطی اسرائیل جلسه رهبران حماس را در قطر مورد هدف قرار داد که با واکنش‌های زیادی مواجه شده است؟ چرا اسرائیل نسبت به گذشته غیرقابل کنترل‌تر شده است؟**

ضربه حماس در هفتم اکتبر ۲۰۲۳ شوک بزرگی به هیمنه اطلاعاتی و امنیتی اسرائیل وارد کرد. آنها پس از این غافلگیری بزرگ و غیرمترقبه به شدت سودایی عمل می‌کنند. بنابراین تا ماه آینده دو سال است که همچنان درگیر باریکه غزه هستند و هیچ برون رفتی هم دیده نمی‌شود. فقط روزه‌رو ز تلفات انسانی در این منطقه افزایش می‌یابد. در این قضیه اسرائیلی بی‌محابا سطح تنش را به کشورهای دیگر مثل لبنان و سوریه و یمن و ایران و در آخرین مرحله به قطر کشانده است. در ماجرای قطر دیدیم که آنها حتی به اهداف خود هم نرسیدند و با محکومیت اکثر کشورهای جهان روبه‌رو شدند. به نظر می‌رسد حالت

یکی از تبعات حمله اسرائیل به قطر همدلی کشورهای منطقه و حتی سران آنها با مواضع جمهوری اسلامی در قبال اسرائیل است و احساس می‌کنند انگار ایران بهتر و زودتر از آنها ماهیت اسرائیل را شناخته بوده است

یک کارشناس مسائل بین‌الملل اظهار داشت: منتقدین هرگز نمی‌گویند اگر برجام نبود، مشکلات فعلی ۱۰ سال پیش به وجود می‌آمد و کشور زودتر از اینها دچار مشکل می‌شد. حسن بهشتی پور، درباره حملات مجدد تندروها به حسن روحانی، رئیس دولت دوازدهم، گفت: تا جایی که من به عنوان ناظر دیده‌ام، تندروها نه فقط روحانی بلکه به افرادی چون ظریف هم حمله می‌کنند. هرکسی بخواهد از برجام حمایت کند، مورد انتقاد شد بد طیف‌های مخالف برجام قرار می‌گیرد. برجام سندی است